

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ ศึกษาศักยภาพ จิตความสามารถ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ประชาชนในตำบลป่าแดด จำนวน 364 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 5 เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ

แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9348

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi - Square)

6.1 สรุปลักษณะของข้อมูลจากการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 5 สรุปลักษณะของข้อมูลจากการวิจัยได้ดังนี้

6.1.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 364 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.3 เพศหญิง ร้อยละ 49.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.2 การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 41.5

6.1.2 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำงาน ของสภามงคลการบริหารส่วน ตำบลโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รวมเท่ากับ 2.9401 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) รวมเท่ากับ .9749 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อน้อยที่สุดเท่ากับ 2.7995 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ .9908 ประเด็นในการจัดทำข้อบังคับตำบลได้สอบถามความคิดเห็นจากประชาชนก่อนทุกครั้ง และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อมากที่สุดเท่ากับ 3.1648 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ 1.0260 ในประเด็นอบต. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบโดยตลอด

6.1.3 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำงานงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รวมเท่ากับ 3.0936 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) รวมเท่ากับ .9410 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อน้อยที่สุดเท่ากับ 2.9423 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ .9816 ในประเด็นการทำงานของคณะกรรมการบริหาร ไปรษณีย์สามารถตรวจสอบได้ และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อมากที่สุดเท่ากับ 3.2115 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ .9399 ในประเด็นการดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะกรรมการบริหารในด้านการส่งเสริมการศึกษา

6.1.4 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำงานของพนักงานส่วนตำบล โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รวมเท่ากับ 3.1032 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) รวมเท่ากับ .9085 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อน้อยที่สุดเท่ากับ 2.6593 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ .9703 ในประเด็นพนักงานส่วนตำบลได้ออกเยี่ยมเยียนและดูแลความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อมากที่สุดเท่ากับ 3.3407 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ .8684 ในประเด็นพนักงานส่วนตำบลจัดสถานที่ทำงานได้อย่างน่าอยู่ และน่าทำงาน

6.1.5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รวมเท่ากับ 2.8043 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) รวมเท่ากับ 1.0197 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อน้อยที่สุดเท่ากับ 2.5742 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ .9549 ในประเด็นร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน และประเมินผลงานของอบต. และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รายข้อมากที่สุดเท่ากับ 3.6236 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เท่ากับ 1.1323 ในประเด็นการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาอบต.

6.2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

6.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล กับความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

- เพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน อายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

- ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

6.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล กับความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

- เพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

- อายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

- ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

6.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล กับความพึงพอใจต่อการทำงานของพนักงานส่วนตำบล พบว่า

- เพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการทำงานของพนักงานส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

- อายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการทำงานของพนักงานส่วนตำบล แตกต่างกัน ทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

- ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการทำงาน ของพนักงานส่วนตำบล ไม่แตกต่างกันทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานต่างกัน

6.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

- เพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

- อายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

- การศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

6.2.5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สมาชิกสภาอบต. มีความขัดแย้งกัน ร้อยละ 74.6 อบต.ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงานต่างๆ ร้อยละ 70.8 อบต.ขาดการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงาน และการจัดทำแผนงาน/โครงการไม่สามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้ ร้อยละ 60.5 งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของอบต. ร้อยละ 54.0

6.3 อภิปรายผลการวิจัย

6.3.1 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และต่อการทำงานของพนักงานส่วนตำบลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประชาชนก็มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางอีกเช่นกัน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าประชาชนเริ่มมีความรู้ความเข้าใจ และทราบถึงบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับหนึ่งเช่นกัน โดยรู้ว่าปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของอบต. ได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน หากประชาชนในท้องถิ่นประสบปัญหา ก็จะเข้าปรึกษา หรือขอให้อบต. ช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นให้ ถึงแม้ว่าประชาชนเริ่มรู้จักอบต. แล้วก็ตาม ความพึงพอใจของประชาชนก็ยังขึ้นอยู่กับผลงานที่เห็นออกมาเป็น

รูปธรรม ว่าสามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงหรือไม่ ซึ่งที่ผ่านมามองการบริหารส่วนตำบลป่าแดด อาจจะมีผลงานออกมาให้เห็น แต่ยังไม่เป็นที่เด่นชัดจนถึงขั้นที่จะสามารถ แก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง จึงทำให้ประชาชนยังมีความพอใจในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง หากองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด มีผลงานออกมาเด่นชัดสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสาธารณูปโภคครบครัน ได้รับความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตอยู่ ก็จะทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี Phillp Applewhith (1956 อ้างใน สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม 2541:9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความสุข ความสบาย ที่ได้รับจากสภาพทางกายภาพ เป็นความสุข ความสบาย ที่ได้จากการเข้าร่วมได้รู้ได้เห็น ในกิจกรรมนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าจากทฤษฎีดังกล่าว เมื่อประชาชนได้รับความสุข ความสบายจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบได้กับได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่อบต. ได้ดำเนินการมากขึ้น ก็จะสามารถสนองต่อความพึงพอใจของประชาชนให้อยู่ในระดับที่มากขึ้นเช่นกัน แต่สิ่งที่จะต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ก็ต้องขึ้นอยู่กับว่า อบต. สามารถตอบสนองความคาดหวังของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด จึงต้องศึกษาว่าประชาชนมีความคาดหวังในการดำเนินงานของอบต. เป็นอย่างไร ทั้งการคาดหวังที่มาจากการทำงานของสภา อบต. ความคาดหวังจากการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารอบต. หรือแม้กระทั่งความคาดหวังที่จะมาจากการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล เพราะว่าประชาชนเป็นผู้อยู่ในท้องถิ่น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในท้องถิ่นเขาก็จะรู้ว่าปัญหาเกิดจากอะไร และแนวทางแก้ไขปัญหาก็ต้องดำเนินไปในแนวทางไหน

แนวคิดการกระจายอำนาจของ ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2534 อ้างใน อมร แยมศรี 2538 :46) ให้ความหมายถึง การกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

1. การแบ่งอำนาจการปกครองที่เรียกว่า Deconcentration
2. การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง Devolution

หมายความว่า การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเองนี้มีหลักการสำคัญที่ว่า จะต้องเป็นการมอบอำนาจให้ทั้งอำนาจทางการเมือง (Political Deconcentration) และอำนาจในการบริหาร (Administrative Decentralization) ซึ่งจะตรงกับสภาพความเป็นจริงของการปกครองตนเอง ที่ในท้องถิ่นนั้นจะได้มีสิทธิมีเสียงทางการเมือง มีการเลือกตั้ง มีการกำหนดนโยบาย มีการควบคุมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่างๆ เพื่อให้การบริหารและการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นไปตามเจตจำนงหรือความต้องการของคนในท้องถิ่นให้มากที่สุด

หลักการสำคัญของการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง (Devolution) ประกอบด้วย

1. ต้องให้องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจนั้นมีการเลือกตั้ง (Election) เพื่อให้คนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารท้องถิ่น
2. ต้องให้องค์กรในการบริหารหรือการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้น โดยมีสภาพเป็นนิติบุคคล เพื่อดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย
3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ควรมีอิสระ หรือสิทธิในการปกครองตนเอง (Autonomy) ได้เช่น การกำหนดนโยบาย การดำเนินงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและความต้องการของท้องถิ่นนั้น โดยไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐ
4. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ควรจะต้องมีอำนาจในการดำเนินตราข้อบัญญัติเพื่อการดำเนินงานและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินั้นๆ ได้พอสมควร
5. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ควรมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นไปตามการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้ เพื่อจัดดำเนินการในหน้าที่ของตนด้วยดีมีประสิทธิภาพ
6. ภายในการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะต้องมีอำนาจปกครองบังคับบัญชา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ การมีอำนาจในการจัดหาตัวบุคคลเข้ามาดำเนินการในการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ
7. องค์กรนั้นจะต้องมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบภายในอาณาเขต (Territory) ที่กำหนดขึ้นโดยรัฐบาลกลาง

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่น ให้คนในท้องถิ่นบริหารและแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง โดยที่รัฐบาลจะมีหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลอยู่ เพราะปัญหาบางอย่างคนในท้องถิ่นอาจจะไม่มีความรู้ หรือความเข้าใจที่จะหาแนวทางแก้ไข จึงต้องมีคนจากส่วนกลางเข้ามาแนะนำ และกำกับดูแล ประกอบกับการให้อำนาจกับท้องถิ่นมากเกินไป อาจทำให้บางท้องถิ่นที่มีผู้บริหารที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัวไม่คำนึงถึงส่วนรวมได้ใช้งบประมาณที่มาจากภาษีของราษฎรไปในทางที่ผิดและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ได้ จึงยังคงมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่ใช่คนในท้องถิ่นเข้ามาเป็นพนักงานส่วนตำบล คอยเป็นผู้แนะนำนโยบายจากฝ่ายบริหารและสภา อบต. ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลงานที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงและสูงสุด พนักงานส่วนตำบลจึงเข้ามามีบทบาทในท้องถิ่นเช่นกัน จะเห็นได้ว่าทุกบทบาทต้องทำงานประสานกัน สอดคล้องกัน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและเจริญขึ้นไป นโยบายที่องค์การบริหารส่วนตำบลปาดะนำมาปฏิบัติ

เพื่อพัฒนาท้องถิ่นนั้น อาจจะมีผลงานออกมาเป็นรูปธรรมอยู่บ้างแต่ยังไม่ชัดเจนจนถึงกับสามารถแก้ไข ปัญหาท้องถิ่นได้หมด จึงสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนได้บางส่วน สาเหตุที่อาจจะเนื่องมาจากว่าประชาชนยังคงมองว่า สมาชิกสภาอบต. มีความขัดแย้งกัน อบต.ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นในการวางแผนงานต่างๆ อบต.ขาดการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงาน และการจัดทำ แผนงาน/โครงการไม่สามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้ ประกอบกับประชาชนยังคงมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของอบต.ไม่ชัดเจน จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนภดล รัฐสุภางค์ (2538) ได้ทำการศึกษาบทบาทของระบบราชการกับสภา ตำบลในการแก้ไขปัญหาด้านของจังหวัดเชียงใหม่ ผลของการศึกษาพบว่า สภาตำบลไม่สามารถ แสดงบทบาทเพื่อแก้ไขปัญหาก่เกิดขึ้นในท้องถิ่นเท่าที่ควร ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากระบบราชการและข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสภาตำบลได้เข้าไปครอบงำแทรกแซงบริหารงานของสภาตำบล และที่สำคัญประชาชนยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในอบต. จึงไม่ให้ความสำคัญต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของอบต. ดังนั้นความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของอบต. จึงอยู่ในระดับ ไม่ดีเท่าที่ควร

6.3.2 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับความพึงพอใจ ต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบไปด้วย สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล คณะ กรรมการบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล คือ เพศ และการศึกษา ไม่ทำให้ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน กล่าวคือ ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง ระดับการศึกษาระดับใด ก็มีความพึงพอใจต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง สาเหตุที่อาจเนื่องมาจากว่า ปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงได้มีความเท่าเทียมกันในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสิทธิ เสรีภาพ หรือแม้กระทั่งบทบาทในสังคม ได้เปิดโอกาสให้ ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ทำให้ผลการดำเนินงานต่างๆ ของอบต.ที่ออกมาสร้างความพึงพอใจให้กับเพศชายกับเพศหญิงไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นการศึกษาที่แตกต่างกันก็ไม่ได้มีผลทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าผลงานของอบต. ที่ออกมานั้นสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทุกกลุ่ม เช่น การก่อสร้างถนนหรือสะพานในตำบล ประชาชนทุกคนก็สามารถใช้สัญจรไปมาได้ร่วมกัน ทำให้คนที่มีความรู้มากหรือความรู้น้อยต่างก็ได้ใช้เส้นทางร่วมกัน ดังนั้นความพึงพอใจก็จะไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

ส่วนปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลในด้านอายุนั้น พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีผล ทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกันไปด้วย โดยกลุ่มคนที่มีอายุน้อย หรือคนรุ่นใหม่ จะมีความพึงพอใจต่อ

การทำงานของอบต. มากกว่ากลุ่มคนผู้สูงอายุ สาเหตุก็อาจเนื่องมาจาก กลุ่มคนที่มีอายุน้อยหรือคนรุ่นใหม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร หรือการศึกษาในระบบใหม่ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใหม่ อันเนื่องมาจากหลักการกระจายอำนาจ และการปฏิรูประบบราชการที่เพิ่งเกิดขึ้น กลุ่มคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ ได้เข้าไปสัมผัส เช่น มีกลุ่มนักศึกษาจำนวนมากได้เข้ามาขอข้อมูลต่างๆ จากอบต. เพื่อประกอบการเรียน การศึกษา จึงได้รับรู้การทำงานของอบต. ว่าทำงานกันอย่างไร ประกอบกับพนักงานส่วนตำบลเป็นข้าราชการที่สอบบรรจุใหม่เสียส่วนมาก อายุจึงยังไม่มากเท่าใดนัก จะมีข้าราชการเก่าๆ ที่โอนมาปฏิบัติงานในอบต. มีเพียงส่วนน้อย จึงทำให้พนักงานส่วนตำบลมีอายุน้อยจึงสามารถปรับตัวเข้าได้ดีกับกลุ่มคนอายุน้อยหรือคนรุ่นใหม่มากกว่ากลุ่มคนผู้สูงอายุ นอกจากนั้น กลุ่มคนผู้สูงอายุ อาจยังยึดติดอยู่กับการปกครองในรูปแบบเก่า จึงยังไม่ปรับตัวเข้ากับการปกครองในรูปแบบใหม่ได้ดีเท่าคนอายุน้อยกว่า ส่งผลให้กลุ่มคนรุ่นใหม่จึงได้รู้จัก และรู้ถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของอบต. ได้มากกว่าคนรุ่นเก่าหรือผู้สูงอายุ ดังนั้น ระดับอายุที่แตกต่างกันจึงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของอบต. ที่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่แสดงออกมาเช่นนี้ อบต. จึงควรที่จะต้องดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ให้มีผลออกมาเป็นรูปธรรม สามารถแก้ไขปัญหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่อบต. ได้ดำเนินการ เพราะหากประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าใดความพึงพอใจก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น ที่ผ่านมามองการบริหารส่วนตำบลป่าแดดอาจจะมีผลงานออกมาแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นบ้างแต่ยังไม่เด่นชัดเท่าที่ควร ดังนั้น ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดดจึงอยู่ในระดับปานกลาง

6.3.3 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ ไม่ว่าจะเป็นเพศใด ระดับอายุเท่าใด ระดับการศึกษาระดับใด ต่างก็มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของอบต. ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า อบต. ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของอบต. อย่างเท่าเทียมกัน โดยจัดให้มีกิจกรรมหลากหลายให้คนทุกกลุ่มได้เลือกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมทางด้านส่งเสริมการกีฬาและการศึกษา ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมอาจจะเป็นกลุ่มเด็กวัยรุ่น กิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและศาสนาอาจจะเป็นกลุ่มของผู้สูงอายุ หรือเด็กนักเรียนก็ได้ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมอาจจะเป็น

กลุ่มแม่บ้าน หรือผู้ว่างงาน หรือการร่วมตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร หรือข่าวสารต่างๆ ของอบต. ก็อาจจะ เป็นกลุ่มคนทำงาน หรือมีความรู้ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเมื่ออบต. มีกิจกรรมหลากหลายการมีส่วนร่วมก็ จะขยายครอบคลุมไปถึงกลุ่มคนทุกกลุ่ม แต่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดดอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล คือเพศ อายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน แสดงให้เห็นว่าอบต. ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกวัย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งก็มีประชาชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงานเช่นกัน แต่ยังไม่ครอบคลุม คงมีแต่ประชาชนบางส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วม สาเหตุก็อาจเนื่องมาจากว่าบางคนอาจไม่มีเวลาว่าง ต้องทำงาน ทำมาหากิน ดูแลครอบครัว หรือยังไม่ ให้ความสนใจ จึงยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าใด อีกทั้งแผนงานและโครงการที่อบต. ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้นยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ชัดเจน ยังคงมีความ ต้องการบางอย่างที่ไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการหรือความคาดหวังจึงยังมีอยู่

ดังนั้น อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มาก ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำ แผนงานหรือโครงการต่างๆ จัดทำเวทีประชาพิจารณ์ เป็นต้น เพราะประชาชนเป็นคนในท้องถิ่นจึง ทราบปัญหาที่เกิดจากสาเหตุอะไร วิธีการแก้ไขปัญหาคควรเป็นอย่างไร เมื่อรัฐบาลกระจายอำนาจให้ ท้องถิ่นดำเนินการเองแล้ว ปัญหาในท้องถิ่นก็น่าจะได้รับการแก้ไขโดยเร็วและลดน้อยลง

6.4 ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อเสนอในการดำเนินงาน แก่องค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

1. ควรให้ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่ และกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้แก่สมาชิกอบต. ได้เข้าใจและรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้สมาชิกอบต. มีความสามัคคี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมในการที่จะพัฒนา ท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป จนทำให้เกิดความขัดแย้ง กันเอง

2. อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาตำบล เช่น เสนอแนวความคิด โครงการ และแผนงาน ตลอดจนวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ เนื่องจากไม่มี ใครที่จะทราบถึงปัญหาของท้องถิ่นได้ดีเท่ากับคนในท้องถิ่นเอง

3. อบต. ควรมีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร แผนงาน และโครงการต่างๆ ที่ อบต. ได้จัดทำให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ เพื่อให้ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4. รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุน และจัดสรรรายได้ ที่มาจากการจัดเก็บภาษีให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่ อบต. จะได้มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาต่อไป

5. องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น เพราะในปัจจุบันประชาชนยังไม่รู้จักบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่มาก

6. ควรให้สมาชิก อบต. ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน และพนักงานส่วนตำบล ออกเยี่ยมเยียนประชาชน ตรวจสอบความเป็นอยู่ว่าประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างไร เพื่อที่จะได้หาแนวทางแก้ไขให้ถูกทาง

6.5 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

จากผลการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งตามโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามบทที่ 3 นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างประกอบไปด้วย

1.1 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล และจากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับปานกลาง และในประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ อบต. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบโดยตลอด

1.2 คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และจากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับปานกลาง และในประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การดำเนินงานพัฒนาตำบลของคณะกรรมการบริหารในด้านการส่งเสริมการศึกษา

1.3 พนักงานส่วนตำบล และจากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับปานกลาง และในประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ พนักงานส่วนตำบลจัดสถานที่ทำงานได้อย่างน่าอยู่และน่าทำงาน

2. ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาถึงศักยภาพ ชีตความสามารถ และปัญหาในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และจากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด มีศักยภาพและความสามารถในการดำเนินงานระดับปานกลาง โดยวัดได้จากความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดดอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุก็อาจเนื่องมาจากว่า การดำเนินงานพัฒนาตำบลที่ผ่านมาสามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้บ้างเหมือนกัน แต่ยังไม่หมดทุกปัญหา หรือยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ศักยภาพ และชีตความสามารถจึงอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดดนั้น จากการศึกษาสามารถสรุปปัญหาได้ว่า ร้อยละ 74.6 เห็นว่าสมาชิกสภาอบต. มีความขัดแย้งกัน, ร้อยละ 70.8 เห็นว่าอบต. ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงานต่างๆ, ร้อยละ 60.5 เห็นว่าอบต. ขาดการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานและการจัดทำแผนงาน/โครงการไม่สามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้ และร้อยละ 54.0 เห็นว่างบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของอบต.

3. ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และจากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด ในระดับปานกลาง และในประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาอบต.

6.6 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการที่ผู้วิจัยซึ่งได้ศึกษาและประมวลข้อมูลเอกสารต่าง ๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล และรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบคำสั่งต่างๆ ซึ่งใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นผู้ช่วยเหลือกำกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง และสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล อาทิปัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เอกสารเหล่านี้ได้ใช้เป็นกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามให้ได้ครอบคลุมโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ทั้งหมดองค์กร

เพื่อจะสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อองค์กรท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า

1. ด้านการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใหม่ ตามแนวคิดการกระจายอำนาจของรัฐบาลที่ต้องการคัดโอนอำนาจการตัดสินใจให้กับท้องถิ่นให้คนในท้องถิ่นบริหารจัดการกันเอง แต่ก็ยังไม่หมดเสียทีเดียวก็ยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากส่วนกลางอยู่ รายได้ที่น่ามาพัฒนาตำบลก็มาจากภาษีของคนในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน เป็นต้น นอกจากนั้น ก็ยังมีรายได้จากรัฐบาลเรียกว่าเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้อีกต่างหาก ซึ่งเงินอุดหนุนต่างๆ ที่เข้ามา นั้น ก็ยังมีเงื่อนไขให้ออบต. ต้องปฏิบัติตามอีกเช่นกัน การกระจายอำนาจจึงยังไม่กระจายมาหมดเท่าใดนัก เมื่อมีงบประมาณเข้ามาให้คนในท้องถิ่นแล้ว ก็ต้องมีผู้นำหรือผู้ที่ประชาชนเลือกเข้ามาเป็นตัวแทนทำหน้าที่บริหารจัดการแทนพวกเขา ที่เรารู้จักในนาม “สมาชิกสภาอบต.” ซึ่งสมาชิกสภาอบต. เหล่านี้ก็จะทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบในแผนพัฒนาตำบล ข้อบังคับต่างๆ ที่ฝ่ายคณะกรรมการบริหารเสนอมา ดังนั้นอำนาจในการตัดสินใจที่จะพัฒนาท้องถิ่น ก็ยังคงมาจากกลุ่มคนกลุ่มนี้ หากท้องถิ่นไหน มีผู้บริหารที่มีความรู้ มีคุณธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ท้องถิ่นนั้นก็จะได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่บางครั้งจะเห็นได้ว่าบางแห่งมีผู้บริหารที่ไม่มีคุณธรรม เข้ามาหาผลประโยชน์ เข้ามาเล่นเกมการเมืองไม่คิดที่จะพัฒนาท้องถิ่น หรือถ้าจะพัฒนาก็จะพัฒนาเฉพาะเขตพื้นที่หมู่บ้านที่ตนเองรับผิดชอบเท่านั้น เพื่อที่จะได้สร้างผลงานและเป็นฐานเสียงให้ตนเองต่อไป พอมีการเลือกตั้งตนเองก็จะได้เข้ามาครอบงำผลประโยชน์อีก เมื่อมีการจัดทำงบประมาณก็จะเกิดการขัดแย้งกัน ไม่มีที่สิ้นสุด การบริหารงาน ตลอดจนการจัดทำแผนงาน และโครงการต่างๆ ก็จะไม่โปร่งใส ไม่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเข้าตรวจสอบ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง ทำให้ออบต. นั้นเกิดปัญหาในการพัฒนาตำบลเป็นอย่างมาก พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้รับนโยบายไปปฏิบัติก็จะไม่สามารถดำเนินงานต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้

ดังนั้น ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ และบทบาทหน้าที่ของอบต. ให้กับสมาชิกสภาอบต. คณะผู้บริหาร หรือแม้กระทั่งพนักงานส่วนตำบลเองก็ตาม ก็ต้องมีความรู้ในการดำเนินงานของอบต. เช่นกัน เนื่องจากการจัดทำโครงการต่างๆ ก็ต้องอาศัยกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ในการจัดทำเพื่อจะได้ไม่เกิดความผิดพลาด ซึ่งเท่าที่ผ่านมากฎหมายและระเบียบข้อบังคับ หรือแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่บัญญัติขึ้นมาให้ออบต. ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ นั้น จะเห็นได้ว่า ยังไม่มีความชัดเจนและแน่นอนเท่าใดนัก มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอยู่ตลอดเวลา จนทำให้บางครั้งผู้ปฏิบัติเกิดความสับสนและนำ

ไปปฏิบัติในทางที่ผิด ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ หลายประการตามมา โครงการและแผนงานต่างๆ ก็จะเกิดความล่าช้า เพราะผู้ปฏิบัติไม่แน่ใจว่าจะทำได้หรือไม่ และอยู่ในอำนาจหน้าที่เพียงใด พอทำไปแล้วจะส่งผลกลับมาอย่างไร จึงทำให้ภาพพจน์โดยรวมของอบต. ส่วนมากยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าใดนัก จะเป็นที่น่าพอใจก็เพียงแต่อบต. ที่มีงบประมาณและบุคลากรจำนวนมาก หรือจะเรียกว่าอบต. ชั้นใหญ่ก็ได้ อบต. ชั้นใหญ่นี้จะมีบุคลากร และรายได้ที่จะมาจัดทำงบประมาณเพียงพอ มีผู้บริหารที่มีความรู้ และวิสัยทัศน์ เพราะอยู่ในเขตชุมชนเมืองต่างคนต่างมีความรู้ โครงการและแผนงานจึงออกมาให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม รัฐบาลจึงควรที่จะคิด ทบทวน ปฏิรูประบบโครงสร้างการบริหารงาน ของอบต. และกฎระเบียบ ข้อกฎหมายเสียใหม่ให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการปฏิบัติได้จริง ผู้ปฏิบัติและผู้เกี่ยวข้องก็จะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไปได้ นอกจากนี้จะต้องเสริมสร้างความรู้กฎหมายแล้ว คุณธรรมก็เป็นสิ่งสำคัญอีกเช่นกัน หากผู้บริหารขาดคุณธรรม ผู้ปฏิบัติขาดจิตสำนึก เห็นแก่ผลประโยชน์ที่จะนำมาซึ่งอำนาจและความมั่งคั่งให้กับตนเองแล้ว ค่อยมีความรู้มากแค่ไหนก็จะไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้ไปสู่ความเจริญได้ดีเช่นกัน

2. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่จะวัดผลสำเร็จในการดำเนินงานของอบต. นั้น ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของอบต. ก็เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่ง หากประชาชนมีความพึงพอใจ ในการดำเนินงานของอบต. ก็จะแสดงให้เห็นว่าอบต. นั้นได้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน และการที่จะให้ประชาชนพึงพอใจได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับว่า อบต. ได้ตอบสนองความต้องการ หรือความคาดหวังของประชาชนได้มากเพียงใด เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วอบต. จึงต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยให้อยู่ในขอบเขต และอำนาจหน้าที่ที่จะต้องกระทำ ซึ่งการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้นั้นอบต. ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของอบต. ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การกำหนดทิศทาง โครงการต่างๆ ของอบต. หรือแม้กระทั่งให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน และข้อมูลข่าวสารของอบต. เป็นต้น เมื่อประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ แล้ว อบต. ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติก็จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงจากประชาชน เมื่ออบต. ได้ทราบข้อมูลแล้วแผนงานและโครงการต่างๆ ที่จัดทำก็จะสามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่น และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพราะปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นไม่มีใครทราบดีเท่ากับคนในท้องถิ่นเอง จึงทำให้รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นให้คนในท้องถิ่นบริหารกันเอง การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นตัว

ถ้าคัลญที่จะสามารถชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานของอบต. ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจทำได้ดังนี้

1. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ในการดำเนินงานของอบต. โดยการแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และร่างข้อบังคับต่างๆ ร่วมกำหนดทิศทางในการจัดทำโครงการและแผนงานต่างๆ ของอบต.
2. ร่วมแก้ไขปัญหาท้องถิ่น เช่น เสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ร่วมกิจกรรมการพัฒนาตำบลของอบต. บริจาคเงินหรือสิ่งของ เป็นต้น
3. ร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของอบต.
4. ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาอบต. เพื่อเลือกคนดีเข้ามาบริหารท้องถิ่นเมื่ออบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแล้ว ประชาชนก็ย่อมจะมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของอบต. ได้ดีเช่นกัน เพราะความพึงพอใจคือ ความสุข ความสบาย ที่ได้รับจากสภาพทางกายภาพ เป็นความสุขความสบาย ที่ได้จากการเข้าร่วมได้รู้ได้เห็น ในกิจกรรมนั้น ๆ